Ч. 214 (11.467). Львів, вівторок 25. вересня 1928. Opłata pocztowa opłacona ryczałtem. Рік LXVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Поширення концесій у СРСР.

Львів, 23. вересня 1928.

Радянська союзна телеграфічна агенція принесла перед кількома днями вістку про те, що всесоюз. Раднарком, тобто уряд СРСР приняв постанову про поширення концесій для чужинних капіталістів. Вже з телеграфічної інформації видно, що мова тут не про збільшення числа концесій для поодиноких чужинних капіталістичних фірм, але про щось далеко важніше та більше далекосягле, бо про збільшення прав і привілеїв для тих, що підуть на більшовицькі концесії та льокуватимуть свої капітали у СРСР.

Досі вели більшовики таку концесійну політику, що всі чужинні капіталісти, хоч і заключали концесійні договори та льокували в СРСР свої капітали, то були дуже скоро приневолені до ліквідації і договорів і підприємств з тієї простої причини, що не могли працювати в обставинах більшовицької економічної диктатури. При чім не треба забувати, що пішли вони на ті концесії під впливом більшовицьких запевнювань про „уступки та привілеї". Практика більшовицької господарської дійсности розчарувала тих чужинців дуже болючо і вони один за другим почали покидати „гостинні" пороги більшовицького господарства. Це в свою чергу причинилося до цілковитого скрахування політики концесій та до посіву великого недовір'я до більшовицької концесійної політики серед усіх капіталістів та капіталістичних підприємств Европи й Америки. На тім найгірше вийшли очевидно, більшовики.

Господарські труднощі, затяжна кріза в промислі, безробіття і в слід за тим величанське розхилення т. зв. економічних ножиць (особливо велика розбіжність сільсько-господарського і промислового їх рамени!) приневолили комуністів відновити згладно обновити свою концесійну політику при допомозі цілком нових засобів. В чімже суть тих засобів? Отже слід насамперед ствердити, що досі видавали більшовики концесії тільки для експльоатації природних і сирих богацтв краю, при чім вважали це засобом для відповідного використання тих богацтв для себе, бож самостійно вони цього робити не могли не маючи гроша. Тепер справа представляється дещо інакше. Більшовики рішили поширити концесії і на ділянку репродукуючого сирівці промислу. Досі в тій ділянці працював виключно більшовицький державний промисл. Зі згаданої телеграми виходить, що чужинний капітал дістане на основі нової концесійної політики повну змогу праці в ділянках металюрґійного, автомобільного, паперового, целюльозного, шкіряничого та красильного (виріб красок) промислу.

Але річ не в тім, що чужинці зможуть дістати там концесії, а в тім, що дістануть їх на основі великих привілеїв у нутрі СРСР. А це найважніше! Які ж ті привілеї? Між найважнішими з них є митні полекші для спроваджування фабричних машин і фабричного обладнування для тих фабрик, а далі ціла низка полекш при вивозі заграничних девіз зі СРСР. Одначе й на тому не кінець тих нових привілеїв! Бо чи не найважнішим з них буде той, що чужинні концесійні капіталісти зможуть випроблений у фабриках (отриманих на основі концесійного договору) товар збувати безпосередньо на всіх ринках СРСР. Що це значить? Це означає, що побіч державної торговлі, санкціонується у СРСР приватну, велику торговлю, але торговлю упривілеєних чужинців. Чиж це не зводить до абсурду комуністичних теорій та невдатних практик у націоналізації торговлі?

Самозрозуміло, що для більшовиків, які довели все своє господарство до стану цілковитої безвиглядности, а попри те, розчарували всіх, що спробували їх концесій, не було іншого виходу. На такий шлях упривілеювання чужого капіталу мусіли вступити тому, що цего вимагали внутрішні обставини голодного на капітал господарства і промислу, а далі й тому, що без того не найшовсяб уже ні один чужинний капіталіст, охочий на вкладання капіталу в більшовицькі підприємства для самого експерименту. Чужі капіталісти готові дати капітали, але під умовою, що матимуть з них великі доходи. Отже нові привілеї мають їм ті доходи забезпечити. Все те дуже гарне, але що в такому випадку з більшовицьким соціялізмом та соціялістичною господаркою? А щожби — її повна невдача.

Тут насувається ще одно помічення. Якщо ця нова постанова про концесії ввійде в життя, тоді буде в СРСР дві системи господарства побіч себе. Націоналізований і приватний промисл і націоналізований (монопольний) та приватний збут промислових продуктів. Отже буде конкуренція! А хто її буде реґулювати та вигладжувати її канти? Мабуть чужинні держави, що стоятимуть за спиною своїх капіталістів. Таким чином поволі, але послідовно цілий промисл СРСР готов перейти в руки чужинців, бож він з приватним конкуренції не витримає. І невже СРСР ставби тоді господарською кольонією чужинного капіталу? На щож тоді було так завзято нищити весь капітал колишніх своїх промисловців? Словом чудні це та незрозумілі для звичайних смертельників речі. Щоби їх зрозуміти треба бути... комуністом. Бо тільки комуніст у силі виправдати і цю нову концесійну політику потребами і конечностями пролетарської революції. По людськи думаючі люди того ніколи не зрозуміють.

На біжучі теми.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 15. вересня 1928.

I.

Кілька днів тому химерний припадок звів одного вашого співробітника з двома колишніми добрими знайомими, з якими він часто стрічався й розмовляв, окремо й разом, у першій половині 1919 р., яких потім стрічав тільки рідко й припадково та з якими розмова на біжучі політичні теми розвинулась, себ-то відновилась, що-тільки на днях. Один з цих знайомих — англієць закордонної служби: слово його мало велике значіння в британській делеґації на мирову конференцію. Другий розмовець — один з двох-трьох найвидатніщих французьких публіцистів нашого часу, націоналіст, завзятий германофоб. Розмова котилася спершу біля питань, які з нашою батьківщиною мають тільки посередний звязок; ваш співробітник уважав відповіднішим туди не встрявати, а мовчати й слухати.

Чи це добре буде переповісти ту, першу, частину розмови й нашому читачеві?

II.

— Так, мій дорогий (імярек) правда Ваша: парки тчуть... І то нетільки в Британському Музеї. Недобрим духом пахне в повітрі. Америка зайняла в наших журах те місце, яке займала перед війною Німеччина — те саме, яке держала Франція за Наполеона і перед ним. Долар силкується задушити фунт. Він іде до цієї мети з тою „ідеалістичною" грубістю, яка характеризує другу галузку людей нашої мови. Американці опутані шалом простору, який заступає в них місце розуміння часу. Їм треба всього, і скрізь. Наступає година, коли треба буде їх повчити, що Англія ще не зовсім спорохнявіла, та що вона ще не роздавлена аґітацією декількох заплоєних індійських пророків.

— Як воно? — перебив француз, живо зацікавлений.

— А, природно: показуючи зуби, чи то пак нашу фльоту, яку Америка всіми силами хоче перевищити. Одначе хоча Ви й не входите до уряду Вашої країни, то Ви невже таки завважили три дрібні події: що ми заключили фльотову угоду з Вами, мабуть трохи менше пусту від тої, яку недавно так пишно підписували на Орсейському Побережжі. Угода ця дозріла наслідком одної великої фльотової паради в Гаврі, де ваша молода фльота представилася нашим знавцям зовсім не зле. Американці й не скривають свого невдоволення нашою угодою, а Келльоґ демонстраційно обминув Анґлію і поїхав з Парижа до Ірляндії

— Хочете сказати, що гаврський фльотовий перегляд справді був уладжений з порозуміння, з „антанти" між Льондоном і Парижем?

— Не сумнівайтеся в цьому. Маніфестацію ту приготовлено віддавна, в ході довгих перемов з британською адміралітією. Не забувайте, що разом ми довжники супроти доляра, і що вуйко Сам безоглядно, наче Шилок, хоче видушити з нас цей безмірний довг, до останнього гроша. Знов-же глибока причина небувалого безробіття, яка нас підкошує, є величезне суперництво американського поліпа на всіх світових ринках. Ці ненажири нас уже виголили в багатьох предметах промислового вивозу. Це не може тягтися в безконечність; це загрожує Анґлії революцією. Ваш Тієр сказав був, що революція так довго не переможе в Західній Европі, поки вона не запанує в Анґлії; а ми вже мали Макдональда, і подув революції вже віяв над нами!

— Таким чином ви вже числитеся із зударом між Европою — представленою нашими двоїма націями — зі Зединеними Державами?

— Ще не зараз, і не треба й казати, що ми волілиб його вминути. Одначе американська дипльоматія дуже поважно нас занепокоює, і краще бути готовим на все. З огляду на те окупація Надреншини, яка досі є в осередку наших суєт, усувається в наших очах на щораз дальший плян і виходить з моди — щось, наче довге волосся в жінок або довгі й тісні спідниці... зайва путанина.

Французови остання увага не була по нутру, але він здержався з замітами проти неї, і тільки кинув:

— А що Японія?

— З нами, очевидно.

— А Канада?

— Канадійська домінія — наша передня сторожа в Новому Світі.

— Передня сторожа доволі нерада, коли вірити тому, що я чував зараз після покінчення війни, з уст канадійських офіцерів.

— Пригадайте собі, що сказав ваш Бонапарт про своїх ґренадирів: вони все нарікають, але вони все й ідуть вперід. А, скажіть мені, друже, невже ви не покористалися своєю гостиною в Льондоні, щоб поїхати до Портсмавсу і оглянути кілька наших кораблів нового моделю? Кажуть, що воно дуже цікаве.

— Особливо американцям, каже сміючись француз. Та впевняю вас, що наша палата послів широко роззявилаб рота, якби хтось з наших депутатів або міністрів з трибуни розказав те, що ви мені кажете про нашу фльотову угоду...

— Депутати, чи ні, мій друже, а люди завсіди роззявлюють рота, а навіть стають дуба, коли раптом дійсність виринає з фікцій, з пустих балачок і з фальшивих істин. Те, що я вам тільки що говорив, є від доброго пів року притчею во язиціх у кількох найповажніших наших клюбах... Ще одно — я майже забув пригадати справжній скандал: це-ж Америка, не хто інший, як в Европі, так в Азії, в Китаї, звела ні нащо наші заходи на оконечну бльокаду більшовиків одним культурним фронтом! Думаєте, що вона зробила це з любови до комунізму? Ні, з ненависти до нас! Вона вважає форми уряду і соціяльні порядки явищами минущими, підпадаючими еволюції, а натомісць вона рахує на союз з традиційним Білим Медведем проти нас, Британського Кита. Але побачимо!

III.

Розмова сховзнулася на радянські, потім на взагалі східно-европейські питання, на Польщу, Україну, навіть Східну Галичину. І співробітникові вашому знов прийшлось почути, з французьких і анґлійських уст однозгідно, ту саму пісоньку, яку в останньому році він мав прикрість чувати аж занадто часто, в Парижі і в Льондоні: що „дуже відомі" „українські дипльомати" (одного з них і названо іменем: це варшавський синок колишнього буковинського діяча) впевняють, що інтереси Польщі й України на сході Европи, мовляв, в засаді тотожні, що коли є спірні питання, то тільки за дрібниці, що восібна Східня Галичина — тільки незначна частина великої України, яка й готова радо її „посвятити" Річпосполитій, аби тільки добути поміч проти Росії"... І так далі, але повторювати цю дуже цікаву теорію — річ зайва, бо читачі „Діла" знають її і без того.

А повторювати, що ваш співробітник на ці уваги відповів англійському й французькому другові — річ неможлива, бо воно ледви чи сподобалосяб львівській цензурі, прокураторській та іншій.

З „Рідної Школи“.

Вияснення.

У звязку з дискусійною статею п. дир. Антона Крушельницького в „Ділі“ (ч. 182 з 16. серпня 1928 р.) подаємо до прилюдного відома, що Добродійний Комітет Львівських Економічних Установ, — до якого входять: Центробанк, Земельний Банк Гипотечний, Дністер, Народна Торговля, Центросоюз, Маслосоюз, Народня Гостинниця, Достава і Ревізійний Союз, — зложив за час від 1. січня до кінця серпня 1928 р. на цілі „Рідної Школи“ отсі квоти:

дня 28. лютого	400·—	зол.
„ 11. квітня	300·—	„
„ 30. травня	500·—	„
і „ 25. липня	400·—	„
Разом	1.600·	зол.

Крім того поодинокі львівські Централі зложили в тому самому часі на цілі „Рідної Школи“:

„Центросоюз“ дня 3. січня	500	зол.
„Народна Гостинниця“ дня 31. липня	500	„
„Маслосоюз“ дня 30. січня	200	„
„ „ 9. березня	50	„
„ „ 30. травня	200	„
„Ревізійний Союз“ дня 28. липня	400	„
„Фортуна Нова“ дня 5 липня	250	„
„Титан“ дня 4. січня	103	„
„Достава“ дня 30. січня	100	„

та в американських долярах зложили:

„Центробанк“ дня 7. липня	150	ам. дол.
„Дністер“ дня 8. серпня	50	„ „
„Народна Торговля“	50	„ „

До того дня 27. грудня 1927 р. зложила „Народна Торговля“ 1000 зол., які вважає за жертву на 1928 рік.

При цій нагоді на конкретний запит стверджуємо, що службовики „Рідної Школи“ (в тому й п. дир. А. Крушельницький) складають 1% на цілі „Рідної Школи“ в міру того, яку й коли дістають платню.

Головна Управа „Рідної Школи“.

Омелян Терлецький в. р.
містоголова.

Теодор Мартинець в. р.
секретар

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Хто не вписав ще своєї дитини до приватної школи „Рідної Школи“ — нехай зробить це негайно. — Ніодна українська дитина не сміє пропадати в чужій школі!

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

ЗАМІТКИ і ВІДГУКИ.

Оригінальна оборона.

Признаємося, що дуже прикро нам вертати до драстичного епізоду в Самборі, до сумної події, якої героєм є перемиський владика. І не робилиб ми цього, як би не спізнена апольогія „Нової Зорі“, в якій явийсь — даруйте за слово! — провінціональний каваміерда взявся незвичайно оригінально, з усіми викрутасами й вихилясами покутного писаря боронити сенсаційного виступу перемиського владики в статті „Самбірська справа. Її фактичний стан і засаднича (?!) оцінка“.

Та оборона є така характеристична для ментальности її автора й морального рівня „Нової Зорі“, що не можемо перейти мимо неї. Та заки приступимо до її „засадничої оцінки“, мусимо дещо взяти назад представлення фактичного стану, поданого в нашій статті „Драстичний епізод“.

По віродостойним вісткам перемиського „Українського Голосу“, самбірський інцидент представлявся ось так:

Проповідник о. С. Кульчицький,

„прославляючи чудотворну ікону, оперував прикладами великих людей, які зазнали ласки божої та помочі Пр. Діви Марії. Зачав від себе, як — бувши учеником гімназії в Самборі, дізнав (себто по нашому: доступив. — Ред.) ласки, опісля перейшов на імя якогось французького письменника-атеїста, який — дізнавши ласки від Матері Божої, зробився (себто: став. — Ред.) її горячим почитателем. Дав примір якогось російського генерала, котрий хрестом лежав в його церкві, а мав подіравлений плащ від куль, як решето, а охоронила його чудотворна ікона Божої Матері, яку мав на грудях. Опісля згадав про відомого українського письменника Андрія Чайковського, котрий що-року приїзджає до Самбора, перед цею іконою молиться, сповідається та причащається. Імя письменника Чайковського поділало якось так страшно на владику Копиловського, що зачав тупати жезлом і ногами і сварити на о. Кульчицького, щоби зліз з амвони. В церкві настала констернація, народ заворушився! Дармо звинявся (себто: даремне виправдувався. — Ред.) о. Кульчицький перед владикою, що він проповідь розвине якслід, хай йому дасть можність докінчити. Однак дармо — епископ Копиловський тупотів дальше жезлом і криком приказав злізти о. Кульчицькому з амвона“.

Приводимо цей опис самбірської події з „Укр. Голосу“, щоби з одного боку підтвердити наше зясування факту, а з другого спростувати, що про ненависний владиці й анатемізований в його дієцезії „Укр. Голос“ не було в проповіди найменшої згадки.

Як-же представляє „самбірську справу“ сплюваний оборонець з „Нової Зорі“?

„Зміст проповіди — пише він, — густо перетиканої віршованими цитатами, був далеко більше агітаційно-вічевий, ніж релігійно-церковний. Суть того змісту полягала (?!) на вихвалюванні народа, а потому й інтелігенції в спосіб, який з релігійною проповідю мало мав спільного або й нічого. Проповідник говорив пр. так: Є такі, які говорять, що наш нарід ліниввий. Але такому дав би я півтора морга поля і семеро дітей — чи дав би він собі раду! Подібна й наша інтелігенція, робуча, релігійна, побожна, дбає за Церкву. От на примір такий визначний діяч і письменник д-р Андрій Чайковський... Тут присутний на проповіди перемиський Владика, Преосвященний Йосафат, котрий уже передтим непокоївся змістом проповіди, знаючи докладно найостріші виступи п. А. Чайковського проти Церкви (?!), сказав отсі слова: „Отче, згляньтеся на нарід в такім числі. Він прийшов почути Слово Боже. А ви о чім говорите?“ На те о. Кульчицький відповів Владиці, що незабаром скінчить і говорив дальше. Тоді Владика Йосафат сказав до нього: „Прошу зійти!...“ В церкві весь час і потому до кінця панував абсолютний спокій. Ніякого „тумульту“, як се пробували розголошувати деякі люди, не було рішуче. Між народом, як оповідають віродостойні люди, викликав той інцидент таку легенду, що на проповідницю дістався якийсь чоловік, перебраний за священика, і ніхто його не пізнав, що він не-священик, тільки пізнав наш Епископ тай казав йому зійти з проповідниці, а той зійшов“.

Після такого „ідилічного“ фактичного стану, представленого „Нов. Зорею“, заприсяжений оборонець владичих спірних вчинків, переходить до „засадничої оцінки“. Покутний каваміерда вже не обмежується прилюдно і безпричинно споневіряною особою о. Кульчицького, але поширює „обвинувачення“ на ширші священичі кола. Бо — мовляв —

„лучаються у нас й такі люди, — зрештою особисто бездоганні, котрі через довголітну політично-агітаційну працю так привикли до неї, що на виду кождої більшої маси виголошують при всякій нагоді менше або більше агітаційну промову, оперту на похвалах для тих, до котрих говорять, щоб позискати їх. Се річ людська і часто стає другою натурою, хоч засадничо в кожній церкві недопустима, а вже при великих, спеціяльних релігійних торжествах просто немислима“.

Отже новозорянський „оборонець“ ждав більше, як два тижні, щоби в погорди гідний спосіб перекрутити „фактичний стан“, а в „засадничій оцінці“ придпатися до брехливого становища польської україножерної преси, роблячи „агітаційні“ закиди ширшому кругові нашого духовенства. А все це діється з єдиною метою вибілити „коректну“ поведінку одної людини, в якої руки через збіг обставин попав владичий жезл і яка ним користується, немов шаблюкою.

Ось так, розправившись з о. Кульчицьким і нашим духовенством, епископський „синдик“ переходить до „засадничої оцінки“ поведінки владики.

„Що до оцінки поведення Владики на місци, то вона може бути всяка (а-вжеж!) — залежно від того, на якім хто становищі стане. Коли стати на становищі правдиво „опозиційнім“, а у нас традиційнім, то владика не тільки поступив але, **але як не зробив би, то все булоб зле**“.

Ставувши на такій, незвичайно вигід-

МИКОЛА ПАРФАНОВИЧ.

5)

З моїх шкільних спомнинів.

(З нагоди 200-літнього ювилею існування І. гімназії в Станиславові.)

Саме вже географічне положення міста Станиславова вказує, що головний контингент гімназійної молоді постачало наше українське населення, яке на покутській землі є найгустішим етнічним елементом. Хоча в гімназії викладали шкільні предмети польською мовою, загально розговірною мовою була мова більшости учнів, українська. Українські вчителі в собистій стрічі з українським учнем послугувалися рідною мовою, а дехто з них, як напр. покійний Степан Коцюба також і на шкільній годині не завагався, щоби до українського хлопця не забалакати по рідному. З цього приводу не робили ні українським учителям ні українським учням яких небудь докорів, вважаючи це їх добрим правом, правом більшости. А проте українське населення, що складалось здебільша з селянських, уже тоді пауперизованих мас і нечисленної жмінки міщанства, не заповнювало школу всеціло своїми дітьми.

Гімназію вважали серед наших трудящих мас панською школою, де вчуються панські діти, щоб відтак вміли над хлопом панувати і з нього шкіру дерти. Треба було більшої культурности і свідомости та особливо кращих економ. умовин, щоби спонукати нашого селянина вивести свойого сина через гімназію „в пани“. Ще на священика міг він погодитися, але на комісаря чи суддю глядів вже скептично, бо від них було йому велике лихо. Оттак наше селянство тільки в частині постачало гімназії своєї молоді, зрештою поповнювали наші ряди хлопці з священичих родин, в деякій мірі міщанські діти, особливо діти ремісників з самого Станиславова і околичних містечок. За українським елементом, на другому місці, йшов міський жидівський, діти купців, крамарів і жид. ремісників та діти жидівської буржуазії. Щойно на третьому місці стояв польський елемент, якого постачали польські поміщики і державні урядовці, що заповнювали всі державні і автономічні установи Східної Галичини.

Товариські взаємини між цими трьома націями були доволі толерантні, ба, навіть дружні. Польські товариші, що виростали на нашій землі, та вивчали від нашого населення його мови, не рідко вживали її в бесіді з нами, а деякі з них ходили на науку української мови і не манифестували себе вищою нацією. Нпр. наш товариш Теодорович, поводив себе супроти нас українських товаришів без порівнання толерантніше, ніж пізніше, коли став вірменським архиепископом. І тов. Гнат Дашинський не був би при нас справляв географічного терміну „Західньої України“, як це зробив опісля в варшавському соймі, як його маршалок. Важка шкільна система нівелювала всі національні розбіжности і не дозволяла на націоналістичні екстраваганції.

Поважніші ріжниці зарисовувалися у молоді на ґрунті успіху в науці. Цей успіх унаглядновувала шкільна влада і назовні, принороволюючи аритметичний порядок. В цьому порядкові були розміщені також учні в лавках, починаючи з першого числа (з латинська: льокації) на самому переді, аж до останніх рядів, де сиділи учні недостаточного та зовсім недостаточного успіху. Скаля успіху в науці обнимала сім нот, а саме: знаменито, відзначаючо, похвально, вдоволяючо, достаточно, недостаточно і зовсім недостаточно. Як тодішні учителі з цією роздутою скалею давали собі раду, це вже їхня тайна. Що тут було обширне поле до самоволі і протекції „кращих учнів“, це виходить зі самої скалі.

Ще одна обставина зі шкільної тодішньої моралі піддержувала цей педагогічний устрій, а саме намагання влади, щоби учні йшли на перегони в здобуванні кращих нот. І на цьому полі витворювалася справді непривітна атмосфера, затроюючи всяке товариське життя почергованої молоді. В шкільній клясі були аристократи і плебеї, з волі й ласки учителів; перші вивчували, чи пак виконували всі шкільні завдання невільничо, стараючи собі здобути симпатію учителів і висунутися наперід, другі вчилися по мірі своїх сил і обставин, не занедбуючи побіч своєї шкільної науки також й інших обовязків. Декому з нас плебеїв, здавалося, що наші „форцуги“ неабиякі мудрі люди. Та пізніше життя виявило зовсім щось протилежного. Учні, які колись відзначалися на шкільній лавці, в пізнішому житті зійшли переважно до ролі пересічних одиниць, а деякі з них, як один з моїх старших товаришів, що перейшов цілу гімназію першим числом, змарніли та зледачіли серед відносин, яким не в силі були протиставитися і опинилися на суспільному дні, де животіють типи Горкого.

Розвязка цього явища не тяжка. Людська енерґія, як взагалі всяка життєва сила, не є необмежено глибокою керницею, з якої повсякчас можна щедро черпати. Вона виснажується вже в молодому віці, якщо з нею поступати неекономічно. Хто за молоду розкидав нею надмірно, цьому не стає її в дальшому віці. І ще одна важна обставина грає тут визначну ролю. Шкільна система клясичної школи нівелює своїми шабльонами всі уми та зводить ріжночисельні математичні величини, якими можна би зясувати ріжноманітні умові сили молоді, до спільного знаменника, вбиваючи розвій своєрідних сил, що скриваються у молоді. Які муки мусить переходити геній на шкільній лавці, коли там систематичним насильством придавлюють його розвиток? Одним з яркких доказів буде тут геніяльний фізик, Юлій Роберт Маєр, який у гімназії був останнім „ґебесом“, не маючи змоги розвинути там свойого генія. Щойно згодом, після літ тяжкої умової неволі, довелося йому серед відповідних відносин засвітити і показати людству нові шляхи пізнання. А скільки то талановитих одиниць не находить собі й в пізнішому віці відповідних свойому умові умовин і пропадає марно для людства!

(Продовження буде.)

ній, хоч дітвацько-примітивній „платформі" оборони, він починає горячкувати на тему, що було би, якби „Епископ сидів спокійно до кінця й зовсім не реагував". А тоді моглиб посипатись закиди й осуди на адресу владики. Напр. хтось міг під написати статтю під написом „Підозріла справа", а в ній таке:

„На великім торжестві, на яке заголосили своє прибуття також чужі достойники (як лише заголосили, хоч би й „чужі достойники", то може ще не велика біда?!) і на яке прибули непереглядні товпи нашого народа й ріжні чужинці, один з проповідників якби нарочно виголошує — не релігійну проповідь, тільки щось в ролі кандидатської бесіди перед виборами на віччу про малоземельних селян, котрі мають лише по півтора морга поля й по семеро дітей, — а епископ слухає й мовчить. І що ж могли й мусіли подумати собі присутні чужі люди, котрі і без того читають раз-у-раз у ворожій пресі, що наша церква виконує заплямлення агітаційної трибуни! І що спільного мають півтора моргові господарства з релігійним торжеством коронації Матері Божої? І що се за владика, котрий своєю мовчаливою згодою просто санкціонує й на шкоду власної церкви до значіння доказаної правди підносить закиди, наших відвічних ворогів! А ще що важніше: як може владика допускати до того, щоб нашому зібраному духовенству й народови показувати з церковної проповідниці, як взір гідний наслідування, чоловіка, котрий від літ отверто воює проти церкви, в якій зродився!... Але як можна вимагати консеквенції від старого, віком і довгою працею вже зломаного чоловіка, котрому треба богато простити, коли ніякої консеквенції не проявляє Владика Церкви, хоч він в силі віку (що за реклама!) і він чейже покликаний до консеквентної оборони душ своєї пастви!"

На цьому не кінець. Епископський „синдик" з „Нов. Зорі" допускає ще й інші відміни становища „опозиційної" преси. Владика міг після проповіди потягнути проповідника до відповідальности і його суспендувати (цікаво, чому й досі владика не приноровив суспензії, яка була би льогічним висновком його поведінки?), але тоді „опозиційна" преса знову моглаб писати на тему „Крук крукови ока не видзьобає", або „Комедія для замилення очей" або „Жорстокість". Як бачимо, то новозорянський „оборонець" є дуже всесторонний і вміє вживатися в „опозиційні" нестрої.

Він має ще й інші помиселові прийоми, як вийти зі скрутного становища. Можна було потихо післати якогось священика до проповідника й приказати йому перервати чи скінчити проповідь, але це було „просто не до виконання в такім стиску і натовпі". Колиб епископський післанець протискався до проповідниці в битком набитій церкві, „де кождий рух викликає й мусить викликати безцільну суматоху й слушне обурення злущеного народа", то знову владика мав би клопіт, ніхто не зрозумів би його кроку й „серія іронічних, менше й більше делікатних уваг не зустрів би хіба нічого й від нікого". Владика міг приноровити ще й інші способи, напр. міг наказати продовжування дальшої відправи і тим перервати „агітаційну" проповідь або міг „сказати свою думку по латині". Але в одним і другім випадку вийшлаб ще більша біда, бо або „дивовижа булаб ще більша" або владика став би обєктом тронів за те, що — risum teneatis amici! — „мови рідного народу стидається".

І тому, щоб не викликати „безцільної суматохи" й „слушного обурення злущеного народу" (уявіть собі, як то одна людина може злущити тисячі народу!) та не спровокувати „ще більшої дивовижі" й відповідно пошанувати рідну мову — владика гукнув на всю церкву: „Отче злізайте!" чи — як перелицював новозорянський сальоновоць: „Прошу зійти!"

Це був — як твердить публіцистичний „синдик" енергійного владики — обовязок епископа, який обороняв „засаду Церкви, що церковна організація має служити до релігійних проповідей". Зрештою, це дрібниця, бо

„І в давній і в новій історії поведення християнських Владик відомі виступи далеко більше енергічні, котрі доходили аж до фізичних сцисій. І ніхто тим не гіршився, бо люди не ляльки і тому всі не можуть мати однакового темпераменту. А люди з темпераментом певно до найгірших не належать".

От колиб так іще були наступили енергійніші виступи з фізичними сцисіями або і церковими змаганнями, які засвідчилиб живіший темперамент, то й тоді ще все булоб у порядку. Аякже! Таж це булоб лише продовження „поведення християнських Владик", відомого в давній і новій історії.

Подумайте лише, яка величава оборона, гідна найбільшого признання й просто опатентування. Признаємося, що такої оригінальної оборони, в основі незгідної з правдою, а примітивно-наївної в прийомах, вигадках, гіпотезах і комбінаціях, давно нам не доводилося зустрічати. Інша річ, що колиб так адвокат боронив свого клієнта, то певно, що й малограмотний клієнт зрікся би такої оборони. А тут „in der Hitze des Gefechtes" новозорянський адвокат в обороні свого клієнта й протектора в одній особі вийшов поза межі допустимого й льогічного. Він кинув клеймо „агітаторства" на значну частину духовенства, а владику при допомозі „засадничої опіки" виніс на підістал якогось арлекіна. Чи не краще вже було мовчати, не понижувати гідности високого церковного достойника, не принижувати церкви і себе самого? На поведення перемиського владики є лише одна можлива оборона: що він людина хвора, екзальтована, незрівноважена, вискоково-темпераментна, в тому й безвідповідальна за деякі свої слова і діла. З такою справді основною оцінкою є згідні не лише „цивільні ліберали", але й духовні чинники, навіть з табору перемиського владики і „Нової Зорі". Тому краще було не забріхуватись і не виставляти собі й органові свідоцтва умової й моральної вбогости.

Врештою, як далеко не відповідає дійсности „фактичний стан і засаднича опіка" самбірської справи, свідчить не лише вияснення о. Кульчицького в тій же „Новій Зорі" (ч. 72 з 20. п. м.), але й становище познанської католицької преси, яка значно відхиляється від „засадничої опіки" новозорянського казнодії.

Зміна володаря Львова.

Уступлення Стшелецького, — призначення Надольського.

Дотеперішній правительственний комісар м. Львова попрощався в четвер (20. п. м.) з прибічною радою, відкликаний до міністерства внутрішніх справ. При тій нагоді б. комісар п. Ян Стшелецький виголосив довшу промову, в якій зясував свій погляд на господарку управи міста Львова. Згадавши про новий організаційний статут і про потребу перевірки й віднови застарілої міської бюрократії, довше зупинився він на фінансових проблемах громади м. Львова, вказуючи шляхи, якими слід простувати, щоби довести до впорядкування й рівноваги цю ділянку міської господарки.

Та не це маємо на увазі, коли хочемо сказати кілька слів з приводу уступлення п. Стшелецького з комісарського становища. З обективної точки погляду, поминаючи тісно політичні моменти, хочемо зазначити, що п. Стшелецький корисно відріжнився від усіх володарів города кн. Льва з останніх часів. Вільний від готентотської етики, культивованої при вул. Зіморовича і майже у всіх „духовних" середовищах „кресового гроду", не звязаний ні кліково-фамілійними ні „сусідськими", ні егоїстичними інтересами своїх попередників, мав він почуття правости і справедливости. Ворог протекційности й осоружного, докучливого бюрократизму, мав він на оці загальне добро населення Львова, без огляду на його расову, національну чи віроісповідну приналежність. Головну увагу присвячував господарським проблемам Львова і був глухий на політиканські підшепти епігонів „кресового патріотизму". В короткому часі розбитий, запущений і забруднений Львів довів він до приличного вигляду або поробив заходи й розпочав роботи в тому напрямку.

Хох українське представництво в прибічній раді є пропорціонально невеличке, всеж таки його голос був помітний, а його домагання були в більшій мірі сповнювані, як за попередніх державців Львова. Годиться згадати, що за правління містом п. Стшелецьким едина українська міська школа ім. Шашкевича діждалася ухвали в справі будови нового, гігієнічного будинку. Відповідні квоти вставлено вже в міський бюджет. За комісарювання п. Стшелецького перший раз з львівського бюджету одержав субвенцію український театр. Правда, ця субвенція (5.000 зол.) є смішно дрібна, однак є це переломання „засади" і в тому вся вага цеї зміни. Також українські установи, товариства й організації, головно релігійні й гуманітарні, були дещо більше підтримувані у міськім бюджеті. Правда, недостаточно й непропорціонально до кількости українського населення Львова, правда й те, що та допомога мало або й зовсім не торкнулася українських просвітніх організацій, однак ріжниця, в порівнанні з попереднім трактуванням потреб українського населення Львова є всетаки помітна.

Єдино, чого не вдалося вирішити позитивно в часі комісарювання п. Стшелецького, це справа української мови в нарадах прибічної ради і в оголошеннях та оповістках управи міста. Справедливість наказує нам признати, що п. Стш. був за допущенням укр. мови. На перепоні стояли польські клюби, а особливо багато заважило на цьому крутійське становище бебістів (клюбу санаційного чи там господарського, зложеного з визнавців бльоку співпраці з урядом). Є це справді нечуваний скандал, щоби в головному осередку українських земель під Польщею, в місті з українською історичною традицією, в центрі українських політичних, господарських і культурних централь, положеному на українській національній території, українська мова була проскрибована з нарад міської (хочби і прибічної) ради. Ця справа глибоко зачіпає наші національні інтереси й підриває наш престіж, а тому українські члени Прибічної ради знову повинні поставити її на порядок дня і зробити її актуальною.

Ось що вважали ми за відповідне зазначити з приводу уступлення п. Стшелецького.

Опущене становище правит. комісаря займає д-р Оттон Надольський, професор львівської політехніки. Важко щонебудь певного сказати про особу й напрямні діяльности нового комісаря. Деяке світло на особу проф. Надольського кидає кампанія „Ґазети Варшавскої" проти його призначення. А саме центральний вшехпольський орган закидує йому ворожість до самоврядування, нехтування самоврядним чинником й інші гріхи, а найголовніший з них є цей, що проф. Надольський є „українського походження". Здержуємося з видаванням передчасних осудів, а підождемо на слова і діла нового правительственного комісаря.

По широкому світі.

У Мадриді та по інших еспанських містах переведи на приказ Прімо де Рівери численні арештування між членами масонських льож.

На 2. жовтня призначена конференція соціалістів західньої Европи.

Бельгійський парлямент прийняв законопроект про реорганізацію армії.

На засіданні Ліги Націй делегат Франції Люшер висловився гостро проти промислових міжнародніх картелів, що гальмують господарські взаємини держави.

В Ізмаїлі на Бесарабщині населення зорганізувало жидівський погром, спалило синагоги та порозбивало крамниці.

Зміну конституції Данціга відкинув сенат голосами німецьких націоналістів і комуністів.

Селянсько-демократична хорватська партія проголошує бойкот членів югославянського уряду та його прихильників.

Ріжні вісти.

ВИБОРИ ДО МІСЬКОЇ РАДИ У ЛЬВОВІ.

Уряд внесе на найближчу сесію власний проект самоврядних законів, який вже опрацьовано. Проект передбачує 5-прикметникову виб. ординацію, з тим, що чинне виб. право признається тим людям, що покінчили 25-ий рік життя (досі 21). Самоврядні проекти передбачують окремі статути для більших міст. Статут для Львова говорить про „Великий Львів", себто про теперішню громаду з підміськими громадами. Рада „Великого Львова" матиме сто радних.

Речинець виборів до м. ради „Вел. Львова" устійнено на червень 1929 р.

ЗМІНИ В ПОЛЬСЬКІМ УРЯДІ?

Є чутки, що премієр Бартель уступить у найближчім часі, а задержить лише посольський мандат. Як його наслідника називають полк. Славека (голова клюбу 1-ки). Бартель обняв би презесуру клюбу 1-ки. Як кандидата на становище премієра називають також теперішнього міністра освіти д-ра Світальського. Міністр закорд. справ Залеський був би іменований амбасадором у Льондоні (дотеперішне посольство піднесено би до степеня амбасади), а міністром закорд. справ був би кн. Я. Радзівіл, предсідник закорд. комісії в соймі. Крім того як кандидатів на становище міністра закорд. справ подають теперішнього посла в Берліні Кноля і пос. у Москві Патека. Уступив би й міністр почт Медзінський. Реконструкція кабінету відбулася би за яких два місяці після впорядкування урядом Бартеля торг. білянсу і частинного переведення зміни конституції.

ПАТ повідомляє, що є уповажнена заявити, що повища вістка про реконструкцію кабінету є неправдива та що видано розпорядок, який унеможливлює закорд. кореспондентам поширювати неправдиві вісти.

ПІДПИСАННЯ ІТАЛ.-ГРЕЦЬК. ПАКТУ.

До Риму приїхав грецький премієр Венізельос. Його приняв Мусоліні у палаті Чіджі. Після конференції підписали італ.-грецький пакт приязни в справі мирного поступовання і порішування спорів судовим шляхом.

ПОЛІТИЧНИЙ ПЕРЕВОРОТ У КИТАЮ.

50 убитих, 30 ранених.

Коли спец. поїзд, яким їхали нанкінські міністри, доїздив до двірця в Нанкіні, вибухли два вагони, що стояли на шинах. Вагони були навантажені вибуховим матеріялом. 50 людей було вбитих, 30 тяжко ранених, около 100 домів збурених. Члени уряду вийшли ціло. Поліція веде слідство, чи то був припадок, чи атентат.

МАЄРГОЛЬД УТІК ІЗ СРСР.

Знаний російський режісер виїхав із СРСР за легальним дозволом більшовицьких властей і підписав зобовязання, що верне до СРСР. Тепер із Парижа післав листа, в якім заявляє, що не думає вертати до СРСР, бо є думки, що комун. устрій спиняє розвиток мистецтва і робить артистів зовсім залежними від політики. ДПУ відписало Маєргольдові, що забуде йому цей лист, хай лише вертає. Маєргольд не вірить цим запевненям і остає в Парижі. З Москви вислали до нього останній зазив негайно вертати до СРСР і загрозили обвинуваченням у контрреволюції, коли остане у Франції.

БІЛЬШОВИКИ ЗАМКНУЛИ МАЄРГОЛЬДІВ ТЕАТР.

Берлінські часописи подають, що більшовицькі власти замкнули славний Маєргольдів театр у Москві.

НАПАД ДИВЕРСАНТІВ.

Недалеко Острова перейшла більшовицький кордон добре озброєна ватага. Перейшла в напрямі Дубна, ограбила господарства й убила кількох селян і одного поліцая.

НОВИНКИ

— **Не зрада, а нарушення спокою.** Трьохденна розправа у Львові проти 7-х комуністів, обвинувачених у державній зраді, закінчилась засудом лише 4 із них за нарушення прилюдного спокою: Гірняка та Ситовського на 2 міс. тяжкої вязниці, а Лебеволя і Шналя по 1 міс.

— **Катастрофи.** У Радомщині між Сенкевичівкою і Стониновом зіхав поїзд з 5 вагонами на попсований насип. У Виленщині між Зельвою і Бонкова звичайний поїзд ударився з робітничим; 5 убитих, 1 ранений. — На Долішнім Шлеську віськове авто зударилось з мотоциклетною; 11 вояк ранених, 1 обитий. — У Лізбоні розбилось об дерево авто; 5 жертв.

— **Великий балєт** на зразок чужинних опер хоче склати міський театр у Львові і шукає до нього гарних і метких пань і дівчат.

— **Маріявицький Распутін.** В окружнім суді в Плоцьку ведеться від кількох днів при зачинених дверях розправа проти зверхника маріявицького костела т. зв. архиепископа Ковальського, обвинуваченого в тому, що перемінив свій монастир у дім розпусти. До розправи покликали кільканацять свідків. Зізнання пошкодованих молодих дівчат, що були якийсь час у монастирі та черницях, що признають явно безсоромну поведінку Ковальського пригадують найчорніщі сторінки порнографічної літератури. Ковальський улаштував монастир по зразку масонських льож, підготовляючи новичок до „вищого ступня" черничого життя, яке по його пляну дозволяло черницям проводити ночі у його келії, малолітнім купатись з ним і наказувало брати участь у „чорних богослуженнях", себ-то оргіях. Ковальський і підчинені йому єпископи поводяться на судовій розправі самовпевнено, немов би всі зізнання їхніх жертв і свідків були чистою видумкою.

— **Ріжні вістки.** Офіціяльно вирішено, що 1. травня у Берліні відбудеться всесвітна будівельна виставка. Робота для її підготовки вже почалась. — З Литви виїжає 400 емігрантів з усім майном до Томської губернії, де радянський уряд виділив їм землю. — Бувший чемпіон боксу француз Карпантіє, що виступав у Парижі на сцені заангажований до ню-йорського „мюзік-голю". — Падеревського заангажували до агукової фільми в Америці за 120.000 дол. — У Ню Йорку закінчився фінальний ситківковий метч за мистецтво Америки. Француз Коше побив американця Гантера у відношенні 7:5, 3:6, 6:3, 6:4.— Підчас поліційних спортових змагань у Дюссельдорфі один поліцай упав мертвий у перегонах. — Книжка Масарика „Світова революція" розійшлась у Чехословаччині в 75.000 прим. — Польський уряд видасть з нагоди 10-ліття самостійної Польщі дві памяткові медалі для учасників війни. — У вязниці Свентокшиській 500 вязнів почало від кількох днів голодівку.

— **Два поети про політику.** В литовській газеті „Ехо Литви" була поміщена недавно стаття російського поета К. Д. Бальмонта „Лист з Франції" на тему польсько-литовських взаємин. Цю статтю передрукували паризькі „Последния Новости". Її зміст такий: Польська суспільність, її вчені та письменники знають найкраще як Бальмонт любить Польщу, а головно її літературу. (Бальмонт звеличник Словацького та Каспровича і невтомний перекладчик польської поезії). Отже ніхто не може його підозрівати в недостачі симпатії до Польщі. Тому він у справі Вильна, „яка по законам божим і законам людським, належала, належить і повинна належати до Литви", Бальмонт „передісчено, що між поляками, що славою свобідної Польщі дорожать, найдеться чимало людей, що глядять на це питання свобідно, а не по-рабському". На цю статтю відповідає вкоре Бальмонтові вже більшу статтею польський поет Лехонь у „Гласі Правди", звертаючись до нього „дружнім „Константине Дмитровичу" з поетичними аргументами, що „Польща щастя і могутня ведала себе 500 літ тому добровільним шлюбом з Литвою і силою своєї культури зробила те, що польська мова стала мовою литовців", а генерал Желіговський не є „наїздником", а „обоновцем справедливости".

— **Чудасії.** У стейті Вашінґтон місті Карнешіові відкрили памятник... корові „Сегіс", що здохла 1925 р. у 12 році її життя. „Сегіс" увіковічнена тому, що нікодна корова в світі не може рівнятись з нею в молочности: вона давала річно пересічно 16.000 літрів молока. — У Лондоні відкрили цими днями дуже святочно перший клюб... собак-джентельменів. Предсідник першого зборів капітан Гобс заявив у промові, що членами клюбу можуть бути лише чесні собаки доброї поведінки. Члени клюбу носитимуть спеціяльні мідяні білети-жетони. Головою клюбу вибраний Еверест Вальзак, пес, що віддав неоцінені послуги на службі поліції.

— **Імя „славного" батька.** Донька Распутіна Солов'йова, що живе в Парижі і недавно дала чути про себе погрозою, що почне процес проти вбивника свого батька князя Юсупова — йде на сцену. Покищо на сцену „мюзік-голя" „Фолі Бержер" славного своїми „голими" балетами. Дирекція театру після вдатної проби з нею, поставила їй домагання, що на афішах буде вона називатись: „Донька Распутіна". Бо така реклама більше варта, ніж увесь її сценічний талант.

— **Дрібні вістки з СРСР.** Совнарком призначив 150.000 руб. на поширення „Московського Дому Вчених". — У Москві нема вівса. Тому візникам дають коням чорний хліб. А тому його бракує в кооперативах для населення. — Цієї зими переведуть пробні лети між Москвою і Берліном, щоби перевірити можливість наладнати постійну воздушну комунікацію. — У Катеринославщині арештували ватагу з 25 осіб, що за останніх 9 літ гуляла по ріжних містах на Україні. Її ватажком є Іван Ященко, а деякі з її членів брали участь у „махнівських" нападах. Ватагу обвинувачують у 90 вбивствах і 300 грабіжах. — У Ленінграді відкривають перший радіо-університет у СРСР. — У Харкові відкривають перший на Україні професійний університет з метою підготовляти професійних працьовників для товариства обезпечень і кооперацій. — Цього року статистика ствердила незвичайний зріст кандидаток на вищі технічні школи. В інституті громадянських інжинірів на 64 осіб здало іспит 15 жінок.

— **Абд-ель-Крім на засланні.** Співробітник франц. „Ексцельзіора" оповідає, як живе засланий французами провідник мароканських повстанців Абд-ель-Крім. Франція повелась з ним лагідно. Його заслали на острів Згоди з жінками, дітьми, вірними слугами та братом Магометом. Він живе в прегарнім замку Моранус і він має почести короля на пенсії. Він ходить по парку серед прегарних цвітів, а тільки з віддалі стежить за ним французький вартовий старшина. Абд-ель-Крім прикидається, буцім-то не знає про існування цієї варти. Комендант острова дозволив Абд-ель-Крімові користуватись своїм autом. Абд-ель-Крім ніколи не нарікає, немов би почував себе щасливим. Він пише тепер свої спомини, де буде доказувати, що він лише святу війну лише проти еспанців, а його втягнули проти його волі у війну з Францією.

Театри.

Великий Міський Театр:

24-го т. 7·30 веч. „Нітуш", оперетка з Ельвою Гістедт.

25-го т. 7·30 веч. „Іридіон", драма Красінського.

Кіна.

„Аполльо": „Пожежа Галичини" (Перемножець серденць).

„Лев": § 182 „Знеславлена".

„Оаза": „Сьоме небо".

„Палас": „Фальшивники міліонів" Гаррі Піль.

„Фатаморґана": „Студент з Праги".

ВІДОЗВИ Й КОМУНІКАТИ.

Заклик до зльокавтованих залізничників львівської дирекції залізниць.

Дня 22-го вересня н. р. відбула делегація Т-ва „Взаїмна Допомога" непринятих до служби службовиків під проводом посла д-ра Степана Біляка і голови Т-ва Дмитра Колісника, зложена надто зі пп. Миколи Андрейчука, Томи Гаврилова і Михайла Сеньковського, конференцію з урядуючим президентом львівської дирекції залізниць у справі принятя до служби, згідно признання емеритури зльокавтованим австрійським службовикам львівської дирекції. На конференції устійнено день 10-го жовтня н. р. як останній речинець вношення подань у справі принятя до служби, згідно виплати емеритури, після чого всі ці подання з рефератом будуть предложені міністрові комунікацій в Варшаві.

Підписані взивають всіх тих зльокавтованих залізничників львівської дирекції, які досі не внесли потрібних подань, щоби найдали до 10-го жовтня 1928 р. внесли подання в двох примірниках на адресу: Дмитро Колісник, Львів, вул. Городецька ч. 97.

Хто ж не має взору подання, нехай по него звернеться на подану тут адресу. З огляду на конечність поспіху в тій справі, просимо до цього обіжника приноровитися. — Посол д-р Степан Біляк, віцепрезидент Українського Парламентарного Представництва. За Т-во „Взаїмна Допомога": Дмитро Колісник, голова, Д. ... до Павлюк, секретар.

ОПОВІСТКИ.

Новий Український Театр під дир. Панаса Карабіневича.

Горохів

25/IX Циганка Аза.

26/IX Гейша.

27/IX Вихрест.

Звичайні Загальні Збори Жіночого Кружка ім. Ганни Барвінок у Львові відбудуться дня 2. жовтня н. р. в 5-ій годині вечером в домівці дівочої школи ім. Шевченка при вул. Мохнацького ч. 12. На деннім порядку: 1. Відкриття Зборів. 2. Вибір президії. 3. Відчитання протоколу з останніх Зборів. 4. Звіт з діяльности Кружка: секретарський, касовий, шкільний. 5. Звіт Контрольної Комісії і внесення щодо уділення абсолюторії. 6. Вибір нової Старшини і Контрольної Комісії. 7. Вибір делегаток на Загальний Зізд У. П. Т. 8. Внесення й евентуалія. — Якщо в означенім часі не збереться приписане число членів. Збори відбудуться в годину пізніше без огляду на число присутних. — **М. Волошинова, К. Малицька.**

Лежайськ! Загальні Збори членів Кружка Рідної Школи відбудуться дня 30. вересня 1928 р. о 15. год. в домівці „Просвіти" в Лежайську — На денному порядку дуже важні справи, тому проситься всіх членів Р. Ш. з Лежайщини і всіх членів-заточенців конче прибути — На збори прибудуть делегат Головної Управи „Рідної Школи" зі Львова і соймовий посол. — **Старшина.** 605 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ІНСТРУКТОРА для двох учеників (II. рік семинара і I. класа гімназіяльна) пошукує: Заряд Школи Куляви, почта Турийка. 601 1—2

ФОТ. ЯНУШЕВИЧ — вул. Віні. Поля ч. 1. (бічна Зеленої) Тел. 59-60 505 3—5

НА осінний сезон! Найліпші і найновіші форми суконь, костюмів і плащів, тільки у Козловської, вул. Академічна ч. 22. 515 3—?

ГОДИННИК ВАШ буде найліпше направлений у найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха**, Львів, пл. Марійська 5 — З провінції просимо репарації присилати почтою. — Старомодні дамські годинники перероблюємо наручні. 3 б 117-?

ПОШУКУЮ служниці до всього від 1. X. Українки досить інтелігентної, котра любить діти, скромних вимагань. Подати услів'я, свідоцтва, фотографію. Komisarz Pohorecki Puławy. 593 2—2

ПАРЦЕЛЯ В ГРЕБЕНОВІ — чудово-гарно положена, 400 сажнів, за 1300 дол. до продання. Блищі інформації в Торг. Пром. Банку, Львів, Боїмів 4. 694 2-2

ВДОВА бездітна, або сирота по священику, в середнім віці, господарна, лагідна, з рекомендаціями поважних осіб, знайде вигідне приміщення в домі у підписаної. Олена Бенціонова, жена пароха в Старім Самборі. 591 2-3

ВСІЛЯКІ годинникарсько - юбілерські роботи виконує найстаранніше **Домбровскі - Розважевскі** Львів (Готель Жоржа) вул. Академічна ч. 2. 2481 а) 12—?

ВСЯКІ УРЯДЖЕННЯ ІНСТАЛЯЦІЙ ЕЛЕКТРИЧНИХ у Львові і на провінції виконує солідно і швидко на догідних услів'ях. Концесіоновані Заклади електро-технічні. Ф. Бабійчук, Львів, вул. Замарстинівська ч. 3. і Ф. Бесен, вул. Вольности ч. 3. (бічна Янівської). 607 1—1

ТОРГОВЛЯ в Бориславі пошукує безженного управителя склепу споживчого. Є мешкання, світло, опал і платня після умови. Посада від дня 1. жовтня н. р. Рефлектуються лише на фахівця. — Зголошення поручено до „Торговля" Борислав. 602 1—2

ПРИЙМУ студентки на станцію. — Костецька, вул. Куркова ч. 14. 603 1—1

КОНКУРС.

Виділ Філії „Просвіта" і Кружок УПТ. в Теребовлі оголошують конкурс на посаду сталого урядовця обох товариств. Вимагається бодай ниже середнє образовання, курс освітний або дво-літна практика при освітно-шкільних інституціях. Подання слати до 15.X. 1928 до виділу Філії „Просвіта" в Теребовлі. Умова на місці. 584 3—3

Подяка.

Коли неумолима смерть забрала на віки нашу найдорожчу матір з Сатурських Марту Трач, прибиті важким горем, почуваємося до обовязку подякувати всім тим другам і сусідам, котрі виявили охоту помочі нам і не жалували труду, щоби облегчити нам перенести сей тяжкий удар. В перший мірі дякуємо нашим сусідам Впп. Панству Гнєвчинським і Впп. Пані Чубатовій за поміч в перших хвилях після смерти нашої матери і за раду та допомогу в часі похоронів, як також усім тим нашим сусідам, що довгі нічні години перебували коло померлої. Дякуємо Всч. О. дек. В. Громницькому за провід в похоронах, крім него Всч. о. М. Брідьовии пароховн Івачова горіш. О. Т. Богатчукови пароховн Городища і О. Катехиті Сембайови за ласкаву участь в похоронах ак на кладовище і відправлення панахиди. Дякуємо Впов. Панству Ст. Хмуравам за щире співчуття і вінець на домовину і Впп. Панству П. Чубатим за поміч в часі похоронів. — Вкінці дякуємо всім тим Товаришам бюровим і шкільним, своякам, сусідам і знайомим, котрі своєю чисельною участю причинилися до звеличання сумного обряду і відпровадили нашу найдорожчу матір на місце вічного спочинку. — Тернопіль, дня 18 вересня 1928. — **Александер і Віктор, сини. Софія, синова.** 606 1—1

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10